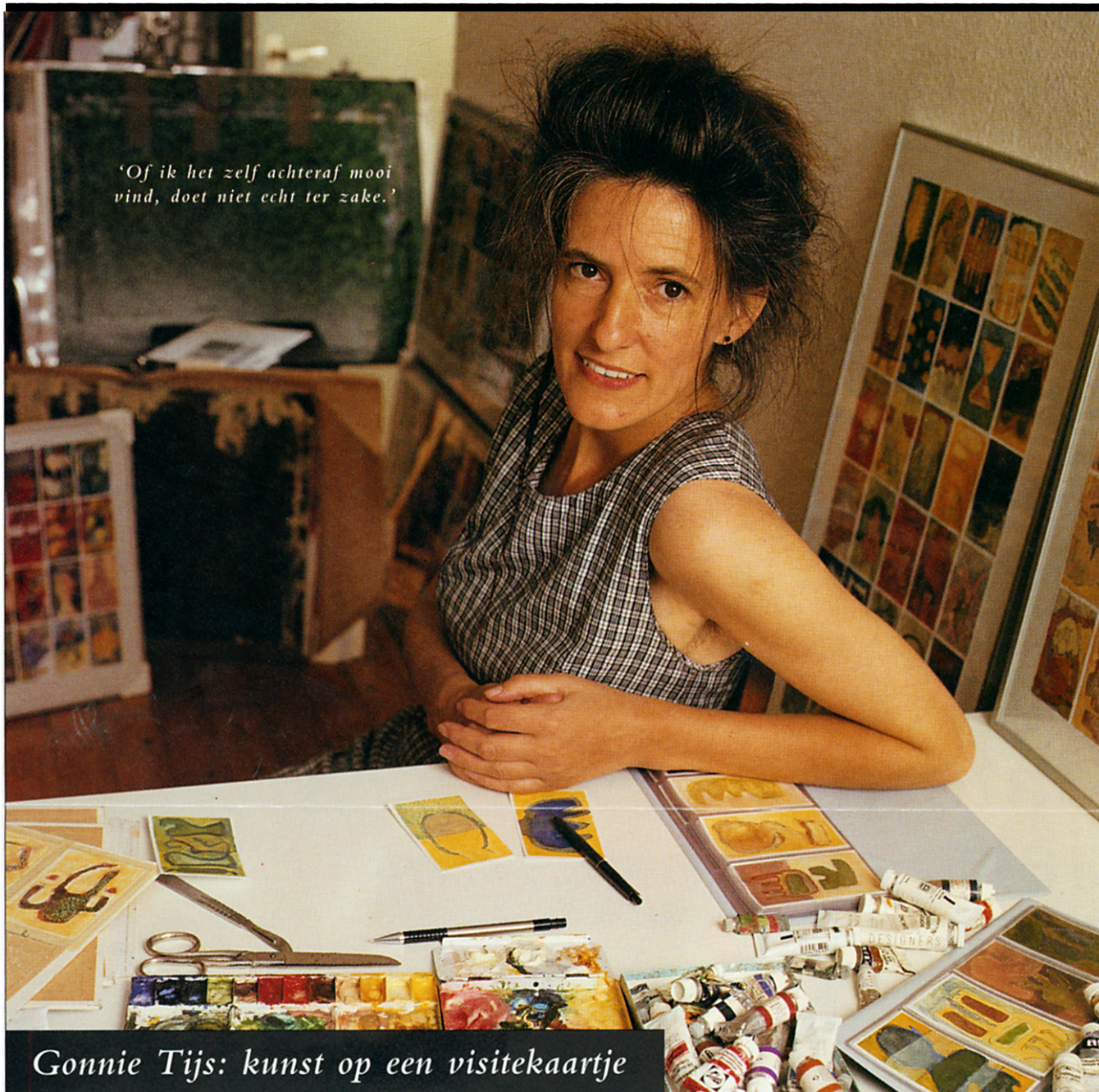

Schilderwerk kan mee op de fiets

Gonnie Tijs: kunst op een visitekaartje

Volkskrant-opmaakredacteur Gonnie Tijs schildert. In de kleinst denkbare schilderswerk-kamer, een volgepakte 2,5 bij 4 meter, maakt ze haar kleinst denkbare schilderijtjes. Op visitekaartjes. 'In dat formaat kan ik mijn schilderwerk overal mee naar toe nemen.' Dit najaar exposeert ze in Galerie Amsterdam.

Meteen maar even een - op het oog gauw gemaakt - misverstand uit de wereld helpen. Gonnie Tijs (41) maakte afgelopen juni de overstap van de opmaakredactie van Het Parool naar die van de Volkskrant niet vanwege de discussie over de toekomst van Het Parool en het wel of niet veranderen van het formaat van die krant. 'Ik ben immers gevraagd,' zegt ze. 'Het was iets wat op mijn weg kwam. Gewoon weer eens wat anders, en dat bevalt me altijd wel.'

Het ligt in haar aard. Doen wat op je afkomt. Zo verruilde ze eerder al de opmaakredactie van Weekmedia voor die van Het Parool en stond ze ooit als

docente Nederlands voor de klas op Scholengemeenschap Watergraafsmeer.

Haar opleiding vertoont eenzelfde grilligheid: de huishoudschool in Raalte, de VHBO in Steenwijk, het Avondatheneum in Amsterdam, Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de VU, de Gerrit Rietveld Academie en een journalistieke bijscholingscursus voor opmaakredacteurs.

Maar altijd was er het schilderen. Als constante factor in haar leven. 'Ik schilder al vanaf dat ik zo klein was,' zegt ze terwijl ze haar hand een paar turven boven de grond houdt. Momenteel is dat zo'n vijftien tot twintig uur per week naast haar full-time baan bij Perscombinatie. In november zijn haar miniatuurschilderijen te zien in Galerie Amsterdam aan de Warmoesstraat 101, waar ze samen met haar zus exposeert.

Kartonnen doosje

Haar kunst "ontstaat". Gewoon doordat ze haar penseel gedachteloos over het papier laat glijden. Visitekaartjes zijn het, haar kunstwerken. Letterlijk. De velletjes papier die ze van vrolijke gekleurde afbeeldingen voorziet, komen uit een

kartonnen doosje dat ze bij de boekhandel koopt. 'Vroeger schilderde ik ook wel heel groot - van de grond tot aan het plafond, zo'n tweeënhalve meter hoog dus, olieverf op doek. Maar sinds ik mijn atelier in De Pijp heb opgezegd, hou ik het bij dit formaat.'

Wat zal het helemaal zijn? Veertien bij zeven, zoiets. Met aquarelverf, want de lucht van olieverf zou in haar piepkleine werkkamer in de wijk Bos en Lommer een verstikkende uitwerking hebben. 'Deze schilderijen liggen veel dichterbij me,' zegt ze. 'Letterlijk, want ik kan mijn schilderwerk overal op de fiets mee naar toe nemen. Een doosje met penseel, verf en dat kartonnen doosje met visitekaartje passen in iedere tas.'

Zo is het ook begonnen, tijdens het kamperen. Ruimte voor grotere werken was er niet in het tweepersoonstentje. En dus ging ze in het klein. 'In een atelier werkt het heel anders. Daar ga je vanzelf heel studierend te werk. Maar deze werken komen heel spontaan tot stand. Gedachteloos eigenlijk. Ik ga zitten en het komt. Soms zijn het geluiden die via mijn hand hun vertaling op het papier

krijgen. Een andere keer beelden, die kennelijk in mijn hoofd zitten. Dingen - eigenlijk vormen - die ik buiten heb gezien, onbewust in mijn hoofd heb opgeslagen. Een stukje ijzerdraad geplet in het asfalt. Een veertje.'

Platteland

Ze groeide op in Luttenberg, een klein plattelandsplaatsje in het Salland tussen Zwolle en Almelo. Ze waren met z'n veertien thuis op de boerderij, een gemengd bedrijf met veel weiland. Er was dus altijd wel drukte in het katholieke gezin Tijs, maar aan de andere kant was er die enorme ruimte. Je kon altijd de natuur in, waar je direct helemaal alleen was.

Misschien dat ze in die natuur haar voorliefde voor de felle kleuren opdeed waar ze doorgaans mee schildert. 'Ik weet het niet, in de stad heb je minstens evenveel kleuren,' zegt ze. 'Ik denk wel dat ik me makkelijk aan de drukte van een grote stad heb kunnen aanpassen, omdat ik uit zo'n groot gezin kom. Samen met mijn tweelingbroer was ik de op-één-na jongste. We sliepen met zijn drieën op één kamer. Eten gebeurde aan lange tafels op schragen. En je ziet het: ik heb nog altijd maar weinig ruimte nodig. Ook voor het schilderen.'

'Mensen die van figuratief houden, noemen dit werk abstract. Zij die van abstract houden, vinden het juist heel figuratief. Het heeft beide elementen, denk ik. Dat is eigenlijk alles wat ik erover wil zeggen. Het ontstaat. Net als de gedachteloze krabbeltjes die mensen wel maken als ze aan het telefoneren zijn. Het is nooit van te voren bedacht. Het gebeurt. Wat doen de kleuren onderweg, daar gaat het om. Het is heel associatief. Ik werk eraan tot ik het gevoel heb, dat het klopt. Of ik het zelf achteraf mooi vind, doet niet eens echt ter zake.'

'Zo werk ik ook met taal. Doorgaans combineer ik beeld met woorden. Op de achterkant van elk van de schilderijtjes staat een stukje tekst. Gewoon vanuit het gevoel geschreven. Gedachteloos, meestal voor niemand te begrijpen, maar toch ook met herkenbare beelden.'

*Maar de gedogendichter
is lichter dan papier
spaarzamer dan waskaarsen
en kwetsbaarder dan
tien vlasbloemen
Fluweelbehang: de parelmoervissers
okergeel rond je lippen
Wie zijn ze?
Dorpen links en dorpen rechts
Is dat hun dorp?
En we keren allemaal zeven maal terug
Zeven weergaloze opkomsten
Zeven weergaloze ondergangen...
(fragment uit Tegelvaren)*

'Ik voel wanneer het af is,' zegt ze.

Richard Stekelenburg